

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 22 maj 2018
(OR. en)

9013/18

JEUN 59
EDUC 161
CULT 60
RELEX 420

LÄGESRAPPORT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Delegationerna
Föreg. dok. nr:	7834/18 JEUN 38 EDUC 122 CULT 38 RELEX 309
Ärende:	Rådets slutsatser om ungdomars roll i uppbyggnaden av ett tryggt, sammanhållet och harmoniskt samhälle i Europa

För delegationerna bifogas rådets slutsatser om ungdomars roll i uppbyggnaden av ett tryggt, sammanhållet och harmoniskt samhälle i Europa, som antogs av rådet vid dess 3617:e möte den 22 maj 2018.

**Rådets slutsatser om ungdomars roll i uppbyggnaden av ett tryggt,
sammanhållet och harmoniskt samhälle i Europa**

EUROPEISKA UNIONENS RÅD

SOM ERINRAR OM

1. den politiska bakgrunden till denna fråga, som återges i bilagan till dessa slutsatser,

NOTERAR FÖLJANDE:

2. Agendan om unga, fred och säkerhet, som återges i FN:s säkerhetsråds resolution 2250 (2015), där ungdomars viktiga och positiva bidrag till insatserna för att upprätthålla och främja fred och säkerhet ges ett erkännande och där den viktiga roll som ungdomar kan spela i arbetet med att förebygga och lösa konflikter bekräftas.
3. Agenda 2030 för hållbar utveckling (nedan kallad *Agenda 2030*) som antogs av FN i september 2015, med målen för hållbar utveckling i centrum, utgör en förändringsinriktad politisk ram som syftar till att utrota fattigdom och uppnå en hållbar utveckling. Här vägs mot varandra de ekonomiska, sociala och miljömässiga aspekterna, bland annat de viktiga frågorna samhällsstyrning och fredliga, harmoniska och inkluderande samhällen, och det slås fast att mål och delmål är starkt sammankopplade.
4. Den globala strategin för Europeiska unionens utrikes- och säkerhetspolitik, där man avser att främja samhällelig motståndskraft även genom fördjupat arbete med utbildning, kultur och ungdomsfrågor i syfte att främja pluralism, samexistens och respekt.

5. Det europeiska samförståndet om utveckling, där det fastställs att unga människor är aktörer för utveckling och förändring och att därmed, bl.a. tack vare deras innovationsförmåga, deras bidrag till Agenda 2030 är av avgörande betydelse, och där det försäkras att EU och dess medlemsstater även kommer att verka för att stärka ungdomars rättigheter och egenmakt i skötseln av allmänna angelägenheter, inbegripet genom att främja ungdomars deltagande i den lokala ekonomin och det lokala samhället samt inom beslutsfattandet, särskilt genom ungdomsorganisationer.
6. Vitboken om EU:s framtid¹, där den viktiga rollen för europeiska värden betonas.
7. Det europeiska regionala samrådsmötet om unga, fred och säkerhet i Bryssel, Belgien, den 25–27 september 2017, som anordnades av Europeiska utrikestjänsten i partnerskap med FN:s befolkningsfond, FN:s stödkontor för fredsbyggande och viktiga civilsamhällesaktörer.

ÄR MEDVETET OM FÖLJANDE:

8. Antalet unga i världen ökar – i dag finns 1,8 miljarder barn och ungdomar (15–24 år) i världen och de kommer att öka med 72 miljoner fram till [2025].
9. För närvarande finns 88,9 miljoner ungdomar i Europeiska unionen (2016).²
10. "Delaktighet" och "Ungdomar i världen" inkluderades, bland flera andra områden, som två prioriterade handlingsområden inom de förnyade ramarna för europeiskt samarbete på ungdomsområdet (2010–2018).

¹ Dok. 6952/17.

11. Agendan om unga, fred och säkerhet², som återges i FN:s säkerhetsråds resolution 2250 (2015) är relevant på både global nivå och europeisk nivå. Europa är ett av världens mest trygga områden. Men strukturella problem som klimatförändring, naturkatastrofer, människohandel, begränsade sysselsättningsmöjligheter och marginalisering som påverkar ungdomar i Europeiska unionen – tillsammans med det växande hotet från våldsinriktad radikaliserings – leder till ett ifrågasättande av tanken om att Europa är en säker och fredlig kontinent.
12. Det finns ett behov av att erkänna unga människor som viktiga aktörer när det gäller att bygga upp demokratin, skapa fredliga berättelser, skapa social sammanhållning och främja europeiska värden. Det är viktigt att engagera och erkänna unga människor och aktörer på ungdomsområdet som viktiga allierade när det gäller att bygga upp motståndskraft för att bekämpa sådana problem, för att upprätthålla freden och förhindra våld och för att arbeta för ett inkluderande och fredligt samhälle. I detta sammanhang kan ungdomsarbetet spela en viktig roll för att lyfta fram ungdomars potential att spela en positiv roll i byggandet av ett tryggt, sammanhållet och fredligt samhälle.

BETONAR FÖLJANDE:

13. Runtom i världen lever i dag fler än 600 miljoner unga i instabila eller konfliktdrabbade sammanhang³. De återfinns bland dem som drabbas mest av de många olika formerna av våld, som ofta hänger samman – alltifrån smärre våldshandlingar till den organiserade brottslighet och de våldsamma, extremistiska terroristattacker som hemsöker deras samhällen – och lider enorma och långvariga mänskliga, sociala och ekonomiska konsekvenser. Det är därför av högsta vikt att utforma och genomföra politik och program som ger dem möjligheter att utveckla motståndskraft och bidrar till deras inkludering i samhället.

² FN:s utvecklingsprogram, UNDP:s ungdomsstrategi 2014–2017: Ökad egenmakt för ungdomar för en hållbar framtid (New York 2014).

³ Europarådets stadga om utbildning i demokratiskt medborgarskap och i mänskliga rättigheter.

14. Många europeiska länder har under senare år haft hög ungdomsarbetslöshet och problem med socialt utanförskap. Till följd av det tar grupper av unga i allt större utsträckning sin tillflykt till negativa uttryck för populism, propaganda, hatspråk och främlingsfientlighet, som potentiellt kan leda till våldsbejakande extremism och skada vår mångkulturella identitet som européer. Därför är det av avgörande betydelse att unga stöttas för att ta till sig nya möjligheter såsom ny teknik och digitalisering och för att bemöta nya utmaningar såsom falska nyheter och globalisering.
15. Det är nödvändigt att beakta att agendan om unga, fred och säkerhet inte bara är en global agenda – den är också en europeisk agenda. I allmänhet har unga människor en helhetssyn på fredsupprätthållande och spelar således en viktig roll i arbetet med att motverka de olika typer av våld, diskriminering och orättvisor som drabbar dem, däribland våld i hemmet, könsrelaterat våld, propaganda, alla former av mobbning, tidiga äktenskap och tvångsäktenskap, etnisk diskriminering och bristande respekt genom olika instrument såsom interkulturell dialog genom rörlighet, ungdomsarbete, frivilligarbete samt icke-formellt och informellt lärande.
16. Unga människor är viktiga innovatörer och aktörer för förändring och deras bidrag bör stödjas och främjas aktivt och ses som värdefulla när det gäller att bygga upp ett fredligt samhälle och stödja demokratisk samhällsstyrning. Ungas deltagande främjar också delaktighet i samhällslivet och ett aktivt medborgarskap. Utbildning i demokratiskt medborgarskap, inbegripet digitalt medborgarskap, och i mänskliga rättigheter, inbegripet utbildning i fred och kritiskt tänkande, spelar dessutom en central roll för deras utveckling. I detta sammanhang kan samarbetet mellan Europeiska unionen och Europarådet utgöra ett värdefullt bidrag.

UNDERSTRYKER FÖLJANDE:

17. Ungdomars rörlighet är nödvändig för utbyte av idéer, innovationsspridning, åtgärder för att komma till rätta med sysselsättningsproblem och sociala frågor, skapande av nära band människor emellan, stöd för personlig utveckling, främjande av tillägnande av så kallade mjuka och övergripande färdigheter samt av interkulturell kompetens och bekämpande av fördomar och diskriminering. Den bör därför främjas i syfte att uppnå ett inkluderande, sammanhållet och tryggt samhälle för alla.
18. Ungdomsarbete samt icke-formellt och informellt lärande har en viktig roll att spela när det gäller att ta itu med ungdomars marginalisering och radikalisering. Dessutom bidrar ungdomsarbete till bekämpningen av ungdomars marginalisering och radikalisering och gör det möjligt för ungdomar att bättre förstå mänskliga rättigheter och demokratiska värden i praktiken.
19. Det är av stor vikt att utveckla och främja internationellt samarbete mellan alla aktörer, däribland ungdomar, ungdomsarbetare, ungdomsledare och ungdomsorganisationer från Europeiska unionen och utanför den, eftersom detta utgör ett bidrag till förtroendeskapande och till utformningen av framtida förbindelser i och utanför Europa.

RÅDET FRAMHÅLLER FÖLJANDE ÅTGÄRDSOMRÅDEN:

A. Sektorsövergripande samarbete som grundas på innovativa kommunikationsmetoder, utbyte av god praxis och en effektiv dialog

20. Agendan om unga, fred och säkerhet rör både EU:s interna och externa politik när det gäller främjandet av hållbar utveckling, fred och säkerhet samt mänskliga rättigheter. Optimering av synergier och säkerställande av konsekvens mellan politiska lösningar på utmaningar som spänner över unionens interna och externa politik kan uppnås endast genom kombinerade insatser från många olika aktörer.

I DETTA SAMMANHANG UPPMANAR RÅDET MEDLEMSSTATERNA,
EUROPEISKA KOMMISSIONEN OCH EUROPEISKA UTRIKESTJÄNSTEN ATT INOM
SINA RESPEKTIVE BEFOGENHETSOMRÅDEN GÖRA FÖLJANDE:

21. Främja sektorsövergripande samarbete som grundas på innovativa kommunikationsmetoder, utbyte av god praxis och en effektiv dialog mellan ungdomssektorn och olika politikområden samt relevanta myndigheter så att de överväger att inkludera ungdomar, ungdomsorganisationer och organisationer som arbetar för ungdomar som värdefulla samarbetspartner i arbetet med att förstärka motståndskraften hos samhällen och stater och med att bygga upp ett sammanhållet samhälle.
22. Mobilisera expertis, främja innovation och fördjupa partnerskap mellan flera aktörer mellan EU:s institutioner, medlemsstaterna, civilsamhället, ungdomar och aktörer inom och utanför ungdomsområdet genom att förstärka ungdomars roll i det fredsupprätthållande arbetet.

Främja dialog, samarbete och utbyte av god praxis i samband med agendan om ungdomar, fred och säkerhet mellan viktiga aktörer, genom att förstärka kapitlet om globalt samarbete i Erasmus+ och andra mekanismer för utbyte av god praxis. Detta bör också innebära att ungdomar mobiliseras och att en koppling skapas mellan beslutsfattande myndigheter, ungdomsorganisationer och organisationer för ungdomar som arbetar för att upprätthålla freden och bygga ett sammanhållet och harmoniskt samhälle.

B. Strävan efter sammanhållna och harmoniska samhällen – med utgångspunkt i ett evidensbaserat tillvägagångssätt

23. I en tid när Europa försöker komma till rätta med hatpropaganda och minska alla former av våld är det viktigt att utveckla en fredlig diskurs som främjar EU:s gemensamma värden⁴ respekt för människans värdighet, frihet, demokrati, jämlikhet, rättsstaten och respekt för de mänskliga rättigheterna.

⁴ Se artikel 2 i EU-fördraget.

I DETTA SAMMANHANG UPPMANAR RÅDET EUROPEISKA KOMMISSIONEN OCH EUROPEISKA UTRIKESTJÄNSTEN ATT INOM SINA RESPEKTIVE BEFOGENHETSOMRÅDEN GÖRA FÖLJANDE:

24. Främja, se över och lyfta fram god praxis när det gäller ungas roll för upprätthållande av fred och förebyggande av våld såsom en källa till kunskapsgenerering och ett värdefullt verktyg för att förändra "negativa berättelser" om unga. Högkvalitativa resultat och evidensbaserade exempel på ungas bidrag till upprätthållande av freden och till solidaritet bör kartläggas och samlas in systematiskt i Europa, inbegripet i samarbete med medlemsstaterna inom ramen för wikin för ungdomsfrågor (Youth Wiki).

C. Säkerställande av ett aktivt och meningsfullt deltagande för ungdomar i uppbyggandet av fredliga och inkluderande samhällen

25. Ett aktivt och jämlikt deltagande (som stöds genom kapacitetsuppbyggnad) för ungdomar, särskilt de som har färre möjligheter på alla nivåer inom det medborgerliga och politiska livet, är en viktig förutsättning för uppbyggnaden av fredliga, sammanhållna och jämlika samhällen. Det är också viktigt att utrota fattigdom och socialt utanförskap som leder till att unga marginaliseras.
26. I allt större utsträckning erkänns att unga är aktörer för förändring vid konfliktförebyggande, främjande av inkludering och social rättvisa och upprätthållande av freden. För att främja fred och stabilitet krävs ett globalt partnerskap mellan alla olika aktörer, ungdomar och organisationer för ungdomar som samtliga har en ytterst betydelsefull roll att spela i detta avseende. Ungdomsarbetet har också en viktig roll att spela i fredsbyggandet och främjandet av solidaritet.

I DETTA SAMMANHANG UPPMANAR RÅDET MEDLEMSSTATERNA, EUROPEISKA KOMMISSIONEN OCH EUROPEISKA UTRIKESTJÄNSTEN ATT INOM SINA RESPEKTIVE BEFOGENHETSOMRÅDEN GÖRA FÖLJANDE:

27. Utöka möjligheterna till meningsfullt deltagande för unga i arbetet med att upprätthålla och främja fred och säkerhet på alla nivåer, där så är möjligt, genom deltagandebaserade mekanismer.
28. Underlätta tillgången till data och kunskaper från nyare studier och forskningsrön om ungdomars deltagande i det demokratiska livet i Europa för ungdomar, ungdomsorganisationer och andra aktörer.
29. Främja ett aktivt deltagande för unga i samhället, däribland unga med färre möjligheter, och gränsöverskridande rörlighet och kontakter mellan människor och därigenom underlätta utbyte av tankar och spridning av innovation genom pågående och framtida program.

I DETTA SAMMANHANG UPPMANAR RÅDET EUROPEISKA UTRIKESTJÄNSTEN ATT GÖRA FÖLJANDE:

30. Fortsätta arbetet med EU:s medverkan när det gäller agendan om unga, fred och säkerhet samt viktiga interregionala engagemang⁵, i partnerskap med FN och andra internationella organisationer, inbegripet den gradvisa utformningen av ett strategiskt partnerskap mellan EU och FN om ungdomar i fredsbyggande.

⁵ Ungdomsspåret i femte toppmötet mellan AU och EU och initiativen inom ramen för *Young Mediterranean Voices*.

D. Upprätthållande och främjande av den interkulturella dialogen mellan ungdomar i och utanför Europa

31. Den interkulturella dialogen fyller flera olika funktioner och kan konstateras bidra till fred och säkerhet i EU och grannländerna. Deltagande i interkulturell dialog ger unga olika möjligheter att inta en ledande ställning, att främja försoning och minska fördomar, missförstånd och diskriminering mellan olika grupper samt att bekämpa hatpropaganda och våldsbejakande extremism med hjälp av en människorättsbaserad strategi.

I DETTA SAMMANHANG UPPMANAR RÅDET MEDLEMSSTATERNA, EUROPEISKA KOMMISSIONEN OCH EUROPEISKA UTRIKESTJÄNSTEN ATT INOM SINA RESPEKTIVE BEFOGENHETSOMRÅDEN GÖRA FÖLJANDE:

32. Stödja internationellt ungdomssamarbete, dialog och ömsesidig förståelse mellan ungdomar, ungdomsarbetare, ungdomsledare och ungdomsorganisationer samt organisationer för ungdomar⁶ från och utanför EU som ett viktigt verktyg för att främja europeiskt medborgarskap och demokratiseringsprocesser.

⁶ Med *ungdomsorganisationer* avses civilsamhällesorganisationer vars samordningsorgan huvudsakligen består av ungdomar. Med *organisationer för ungdomar* avses civilsamhällesorganisationer som tillhandahåller tjänster för ungdomar men vars samordningsorgan inte enbart består av ungdomar.

E. Uppbyggnad av motståndskraft och kritiskt tänkande genom icke-formellt och informellt lärande och ett icke-hierarkiskt arbetssätt

33. Ungdomars medvetenhet om och förståelse av EU:s gemensamma värden⁷, såsom respekt för demokrati, jämlikhet, mänskliga rättigheter, solidaritet, medborgarskap och mångfald bör stödjas liksom deras medie- och informationskompetens. Detta bidrar till kritiskt tänkande och till medvetenhet och kunskap om hur information kan förvrängas och utnyttjas av våldsbejakande extremistgrupper för att sprida propaganda.
34. I enlighet med vad som överenskommits och införts inom Europarådet är utbildning i demokratiskt medborgarskap och i mänskliga rättigheter nära förknippade med varandra och ömsesidigt stödjande⁸. Denna icke-formella utbildningsmetod är ett instrument som huvudsakligen fokuserar på främjande av demokratiska rättigheter och skyldigheter samt aktivt deltagande inom de medborgerliga, politiska, sociala, ekonomiska, juridiska och kulturella delarna av samhället.

I DETTA SAMMANHANG UPPMANAR RÅDET MEDLEMSSTATERNA, EUROPEISKA KOMMISSIONEN OCH EUROPEISKA UTRIKESTJÄNSTEN ATT INOM SINA RESPEKTIVE BEFOGENHETSOMRÅDEN GÖRA FÖLJANDE:

35. Överväga att vid behov främja och förstärka konceptet "utbildning i demokratiskt medborgarskap och i mänskliga rättigheter"¹⁰, vilket kan genomföras i formella och icke-formella utbildningsmiljöer och ett icke-hierarkiskt arbetssätt, med iakttagande av subsidiaritetsprincipen och utbildningsfriheten.
36. Ytterligare förstärka samarbetet med Europarådet inom ramen för partnerskapsavtalet.

⁷ Se artikel 2 i EU-fördraget.

⁸ Europarådets stadga om utbildning i demokratiskt medborgarskap och i mänskliga rättigheter (antagen inom ramen för ministerkommitténs rekommendation CM/Rec(2010)7).

Vid antagandet av dessa slutsatser ERINRAR rådet särskilt om följande:

1. Den globala strategin för Europeiska unionens utrikes- och säkerhetspolitik, med särskild tonvikt på motståndskraft.
2. Det europeiska samförståndet om utveckling/rådets slutsatser om hållbar utveckling (2016).
3. EU:s övergripande strategi för kvinnor, fred och säkerhet.
4. De reviderade riktlinjerna för EU:s strategi för att bekämpa radikaliserings och rekrytering till terrorism (dok. 9640/16 och 14276/16).
5. Rådets slutsatser om ungdomsarbetsroll till stöd för ungdomars utveckling av viktiga livskunskaper som underlättar en lyckad övergång till vuxenlivet, ett aktivt medborgarskap och arbetslivet (dok. 9624/17).
6. Rådets slutsatser om ungdomssektorns roll i ett integrerat och sektorsövergripande tillvägagångssätt för att förebygga och bekämpa våldsinriktad radikaliserings bland ungdomar (dok. 9640/16).
7. EU:s handlingsplan för mänskliga rättigheter och demokrati 2015–2019 (2015).
8. Stats- och regeringschefernas informella möte den 12 februari 2015, där Europeiska rådets medlemmar efterlyste en helhetsstrategi som innefattar initiativ avseende bland annat social integration, som är av stor vikt för att förebygga våldsinriktad radikaliserings.
9. Det uttalande som antogs av EU:s utbildningsministrar vid ett informellt möte i Paris den 17 mars 2015, där de ger vägledning om det europeiska samarbetet. Där underströks vikten av insatser för att förhindra och motverka marginalisering, intolerans, rasism och radikaliserings, främja ungdomars medborgaranda och upprätthålla en ram för lika möjligheter för alla.
10. Rådets slutsatser av den 17 juni 2015 om den förnyade strategin för inre säkerhet, där man ser de särskilda frågorna avståndstagande, rehabilitering och avradikaliserings eller bekämpning av radikaliserings som en prioriterad åtgärd under de kommande åren (dok. 9416/15).

11. EU:s arbetsplan för ungdomsfrågor för 2016–2018, som fokuserar på ökad social delaktighet för alla ungdomar, med beaktande av underliggande europeiska värden och ungdomsarbetets roll i både den digitala världen och den icke-digitala världen.
12. Rådets och kommissionens gemensamma rapport 2015 om genomförandet av de förnyade ramarna för det europeiska samarbetet på ungdomsområdet (2010–2018), där det underströks att unga ska ha möjlighet att växa upp i inkluderande samhällen präglade av mångfald, baserade på demokratiska, europeiska värderingar. Den gemensamma ungdomsrapporten visar också på behovet av att skapa fler möjligheter för unga människor från alla bakgrunder, särskilt för dem som riskerar att hamna i ett utanförskap.
13. Samarbetet mellan Europeiska kommissionen och Europarådet inom ramen för partnerskapsavtalet.
14. Den europeiska säkerhetsagendan av den 28 april 2015, där kommissionen framhåller att ungdomars deltagande är en viktig faktor när det gäller att förebygga radikaliserings genom att främja europeiska värderingar och social delaktighet och också omnämner nätverket för kunskapsspridning om radikaliserings (RAN-nätverket), en europeisk paraplyorganisation som möjliggör utbyte av erfarenheter och praxis för att underlätta tidig upptäckt av radikaliserings och utformningen av förebyggande och avståndstagande strategier på lokal nivå.
15. Europaparlamentets resolution av den 25 november 2015 om att förhindra att EU-medborgare radikaliseras och rekryteras av terroristorganisationer.
16. FN:s säkerhetsråds resolution 2250 (2015) om ungdomar, fred och säkerhet.
17. Ministerkommitténs 125:e session – Handlingsplanen från Europarådets ministerkommitté (Bryssel den 19 maj 2015), CM(2015)74 final, för bekämpande av våldsbejakande extremism och radikaliserings som leder till terrorism och FN:s handlingsplan för att förebygga våldsbejakande extremism.
18. Riktlinjerna för ungdomars deltagande i fredsbyggande från FN:s organövergripande arbetsgrupp för ungdomar och fredsuppbyggnad.